

תמסיר להרצאה
אחדות העם וחלוקת הארץ
הרב ד"ר אליהו עסיס

א

1. אתם שמרתם את כל אשר צוה אתכם משה עבד ה'

2. ותשמעו בקולי לכל אשר צויתי אתכם

ב

יהושע כ"ב, ה	דברים ל', כ
רק שמרו מאד לעשות את המצוה ואת התורה אשר צוה אתכם משה עבד ה' לאהבה את ה' אלהיכם וללכת בכל דרכיו ולשמר מצותיו ולדבקה בו ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם	לאהבה את ה' אלהיך לשמע בקלו ולדבקה בו כי הוא חייך וארך ימיך לשבת על האדמה אשר נשבע ה' לאבותיך לאברהם ליצחק וליעקב לתת להם

ג

יהושע כ"ב, ה	דברים י"ט, ט
רק שמרו מאד לעשות את המצוה ואת התורה אשר צוה אתכם משה עבד ה' לאהבה את ה' אלהיכם וללכת בכל דרכיו ולשמר מצותיו ולדבקה בו ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם	כי תשמר את כל המצוה הזאת לעשתה אשר אנכי מצוך היום לאהבה את ה' אלהיך וללכת בדרכיו כל הימים ויספת לך עוד שלש ערים על השלש האלה:

ד

יהושע כ"ב, ה	דברים י', יב-יג
רק שמרו מאד לעשות את המצוה ואת התורה אשר צוה אתכם משה עבד ה' לאהבה את ה' אלהיכם וללכת בכל דרכיו ולשמר מצותיו ולדבקה בו ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם	ועתה ישראל מה ה' אלהיך שאל מעמך כי אם ליראה את ה' אלהיך ללכת בכל דרכיו ולאהבה אתו ולעבד את ה' אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך. לשמר את מצות ה' ואת חקתיו אשר אנכי מצוך היום לטוב לך

יהושע כ"ב, ה	דברים י"א, כב
רק שמרו מאד לעשות את המצוה ואת התורה אשר צוה אתכם משה עבד ה' לאהבה את ה' אלהיכם וללכת בכל דרכיו ולשמר מצותיו ולדבקה בו ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם	כי אם שמר תשמרון את כל המצוה הזאת אשר אנכי מצוה אתכם לעשתה לאהבה את ה' אלהיכם ללכת בכל דרכיו ולדבקה בו

ה

A (כב) אל אלהים ה' אל אלהים ה' הוא ידע וישראל הוא ידע **אם במרד ואם במעל בה'** אל תושיענו היום הזה: (כג) **לבנות לנו מזבח לשוב מאחרי ה'** ואם להעלות עליו **עולה ומנחה** ואם לעשות עליו זבחי שלמים ה' הוא יבקש

B (כד) ואם לא מדאגה מדבר עשינו את זאת לאמר **מחר יאמרו בניכם לבנינו לאמר מה**

לכם ולה' אלהי ישראל

C (כה) וגבול נתן ה' ביננו וביניכם בני ראובן ובני גד את הירדן **אין לכם חלק בה'**

והשביתו **בניכם את בנינו לבלתי ירא את ה'**

D (כו) ונאמר נעשה נא לנו לבנות את המזבח לא לעולה ולא לזבח

C' (כז) כי עד הוא בינינו וביניכם ובין דרותינו אחרינו לעבד את עבדת ה' לפנינו

בעלותינו ובזבחינו ובשלמינו ולא יאמרו **בניכם מחר לבנינו אין לכם חלק בה'**

B' (כח) ונאמר והיה כי יאמרו אלינו ואל דרתינו **מחר ואמרנו ראו את תבנית מזבח ה'**

אשר עשו אבותינו לא לעולה ולא לזבח כי עד הוא בינינו וביניכם

A' (כט) חלילה לנו ממנו **למרד בה'** ולשוב היום מאחרי ה' לבנות מזבח לעולה למנחה ולזבח מלבד מזבח ה' אלהינו אשר לפני משכנו

ו

טענת שבטי עבר הירדן המערבי	תשובת שבטי עבר הירדן המזרחי
כה אמרו כל עדת ה' מה המעל הזה אשר מעלתם באלהי ישראל לשוב היום מאחרי ה' בבנותכם לכם מזבח למרדכם היום בה'	תשובת שבטי עבר הירדן המזרחי אל אלהים ה' אל אלהים ה' הוא ידע וישראל הוא ידע אם במרד ואם במעל בה' אל תושיענו היום הזה לבנות לנו מזבח לשוב מאחרי ה' ואם להעלות עליו עולה ומנחה ואם לעשות עליו זבחי שלמים ה' הוא יבקש

ז

טענת שבטי עבר הירדן המערבי	תשובת שבטי עבר הירדן המזרחי
ואתם תשבו היום מאחרי ה' והיה אתם תמרדו היום בה' ומחר אל כל עדת ישראל יקצף	ואם לא מדאגה מדבר עשינו את זאת לאמר מחר יאמרו בניכם לבנינו לאמר מה לכם ולה' אלהי ישראל

ח

טענת שבטי עבר הירדן המערבי	תשובת שבטי עבר הירדן המזרחי
(יט) ואך אם טמאה ארץ אחזתכם עברו לכם אל ארץ אחזת ה' אשר שכן שם משכן ה' והאחזו בתוכנו ובה' אל תמרדו ואתנו אל תמרדו בבנותכם לכם מזבח מבלעדי מזבח ה' אלהינו	(כה) וגבול נתן ה' ביננו וביניכם בני ראובן ובני גד את הירדן אין לכם חלק בה' והשביתו בניכם את בנינו לבלתי ירא את ה'

- A ט-י בניית המזבח על ידי שבטי עבר הירדן המזרחי "ויבאו אל גלילות הירדן ... ויבנו בני ראובן ובני גד וחצי שבט המנשה שם מזבח על הירדן מזבח גדול למראה"
- B יא-יב שבטי עבר הירדן המערבי שומעים ורוצים לעלות עליהם למלחמה "ויקהלו כל עדת בני ישראל שלה לעלות עליהם לצבא"
- C יג-יד בני ישראל שולחים משלחת אל שבטי עבר הירדן המזרחי "וישלחו בני ישראל אל בני ראובן ואל בני גד ואל חצי שבט מנשה אל ארץ הגלעד את פינחס בן אלעזר הכהן: (יד) ועשרה נשאים עמו"
- D טו-כ - המשלחת מאשימה את שבטי עבר הירדן המזרחי "מה המעל הזה אשר מעלתם באלהי ישראל לשוב היום מאחרי ה' בבנותכם לכם מזבח למרדכם היום בה"
- E כב-ל ההסבר שנים וחצי השבטים: "חלילה לנו ממנו למרד בה' ולשוב היום מאחרי ה' לבנות מזבח לעלה למנחה ולזבח מלבד מזבח ה' אלהינו אשר לפני משכנו"
- D' ל-לא המשלחת מקבלת את הדברים: "היום ידענו כי בתוכנו ה' אשר לא מעלתם בה' המעל הזה אז הצלתם את בני ישראל מיד ה'"
- C' לב-חזרת המשלחת אל בני ישראל: "וישב פינחס בן אלעזר הכהן והנשיאים מאת בני ראובן ... אל ארץ כנען אל בני ישראל וישבו אותם דבר"
- B' לג שינוי הכוונה לעלות עליהם למלחמה: "וייטב הדבר בעיני בני ישראל ויברכו אלהים בני ישראל ולא אמרו לעלות עליהם לצבא"
- A' לד "ויקראו בני ראובן ובני גד למזבח כי עד הוא בינותינו כי ה' הוא האלקים"

מכללת יעקב הרצוג
ימי עיון בתנ"ך
קיץ תשס"ז

